

Školitelský posudek na bakalářskou diplomovou práci studentky Marie Voldřichové „Savčí srst - zdroj fylogeneticky cenných znaků?“

Savčí srst a její kresba jako čistě savčí výdobytek je intenzivně studována z anatomického, fyziologického či etologického hlediska. Také je rutinně uplatňována v taxonomii jako zdroj odlišností vůči blízké příbuzným druhům či poddruhům. O to paradoxnější je, že přes její variabilitu a míru dnešního poznání fylogenetických vazeb savců, které přímo vybízí ke kalibraci znaků srsti, zůstává značně nevyužívaným zdrojem znaků pro posouzení fylogenetických vazeb, ať v samostatné formě, tak v kombinaci se znaky morfologickými, etologickými či molekulárními.

Obhajovaná bakalářská práce měla za úkol předložit literární rešerši s tematikou srsti, konkrétně ideálně odpovědět na otázku, zda savčí srst může být zdrojem fylogeneticky cenných znaků. Bakalářská práce skutečně překládá poměrně rozsáhlou rešerši (65 stran) zahrnující jak strukturální variabilitu srsti, tak variabilitu kresby u jednotlivých savčích řádů. Práce také konstatuje dobově značně zatížené pohledy na spojitost znaků srsti s fylogenezí a dosavadní neplnohodnotné užívání těchto znaků v kalibraci s recentně odhalenými fylogenetickými vazbami savců. Práce tedy konstatuje nynější stav poznání. Plnohodnotnou odpověď na otázku v názvu bakalářské práce však nepřináší. Tu by mělo přinést především konfrontování míry homoplasie znaků srsti vůči osteologickým, molekulárním či dalším znakům u nějaké skupiny savců. Bakalantka si již takovou skupinu na základě literární rešerše vybrala, konkrétně jelenovité. Na vyhodnocení fylogenetické informativnosti znaků srsti jelenovitých ale pro časovou tíseň (na celou práci byl pouze jeden rok) nakonec nedošlo. Toto pečlivé vyhodnocení je plánováno v rámci magisterského stupně studia. Je jasné, že předkládaná bakalářská práce má přes řadu nepopíratelných kvalit také řadu rezerv, ale tento stav souvisí s nebývalou rozsáhlostí literatury ve spojitosti se srstí. Nicméně se domnívám, že předkládaná rešerše postihla hlavní podstatné souvislosti.

Bakalantka prokázala schopnost samostatného studia cizojazyčné literatury, byť se u ní projevovala averze vůči německému jazyku. Nastudované prameny dovedla poměrně čtivě a uceleně převést do rešeršní podoby. Nezanedbatelná je také schopnost autorky fakta syntetizovat a navrhovat neatřelé hypotézy.

Pro klady rešerše doufám, že se překládána práce stane pro bakalantku výtečnou odrazovou platformou pro další studium, snad i s výstupy atraktivními pro světovou vědeckou obec.

Domnívám se, že práce splnila požadavky kladené na bakalářskou diplomovou práci a zaslouží si kladné hodnocení.

V Českých Budějovicích 29.5. 2007

Mgr. Jan Robovský

